Тәҹмур ЕЛЧИН

ДҮНЈА МЕҺВӘРИНДӘН ГОПУР ЕЛӘ БИЛ...

Дүнја меһвәриндән
гопур елә бил,
Дөјүнүр елкәләр,
дүнәнки дејил.
Дағлыгыр, гурулур
бәјк мәһәллләр,
Чошан фыртынадан
үмүр мөрһәмәт.
Илләр өтүб кедә,
кәлир — аманысы,
Тәзә бүтүн тандыг,—
дүнәнә, инанмысы.
Дедик: гардашлыгдан
гала гурмушуг!
Дедик: кешләрдә
мәһкәм дурмушуг!
Һаны о гала?
Үмидә ачладыг,
үмидлә ачлыг,
үмидлә кулдүк,
үмидлә ичдә
елдук ки гала.
Һәр сөз инандыг,
алчалдыг нечә!
Јалан шарлыгдан
әл чалдыг нечә!
Бир парча көрә
шүшә елдик ки,
Һеч кәс дөјмәди
өзүнүнкө.
Өјләдик, өјләдик,
дөздүк һәр заман,
Гуру јердә галды
јалаван, үрјан.
Ашыг гәзәдә
ачсаг сәнәткар:
— Нә күнә гојдулар
Азәрбајчаны,
Талејләр, сојдулар
Азәрбајчаны.

Нашыны кәсдиләр
өз панбышыјла,
Од вуруб јахшылар
нефти јатырлә.
Јүксәк курсулардан
тә'рифә ешитдик,
Јаглы нәтләрлә
јухуја кетдик.
Ојандыг, јенидән
гурулмаг үчүн,
Бир күн төмәлләнib,
дурулмаг үчүн.
Дедиләр: чох олуб
бош данышырлар,
Көрәкдир өлкәјә
тәзә нишанлар.
Истәдик нишанлар
чәкок лап тәзә,
Үзүмүзү тутдур
јенә мәрһәзә.
Јенидән гурулду
мөчүлләри әли,
Гызышды сөз үчүн
һөрүкләр-әли.
Дедиләр, дедиләр,
гәти инандыг.
Јенидән инамын
одуна јандыг.
Алышды Гарабаг,
алышды дағлар,
сојуду очаглар,
сөвгүлү бағлар.
Чалды, Јарајлыда
һәнкәр һајатан,
Дашнак сүрнасында
јулдурма дастан.
Бахыб гымышдылар,
чал,—дедиләр,—чал.
Чәкиләм, јалан де,
әгәр, һәрәј сал!

Гулдурлуг

Бир һалда ки, көрпүләр дағыдылыр...

Көрпүләр һәмишә, һәр заман инсанлара хидмәт етмишдир. Көрпүләр санки бир-бириндә тәрәф узанан әл кими инсаны достлуға, үнсијјәтә сәсләјир. Бир һәфтә өнчәләрдән Фүзулидән Агдама кедән јолда Кәндәләнчаһын ики сәһнинин бирләшдирән бу көрпү дә адамлара хидмәт едирди. Лакин... көрпү бир саатын ичиндә јерлә-јексан олмушдур: августын 16-да партиладымлыг вә бәләдчиләр, Азәрбајчанын шимал һиссәсинин Агдам, Степанакерт вә Гарабагла бирләшдирән јеканә јол дағыдылмышдыр.

Гоншу хәлгларда е'тимад көрпүләри јаратдығымыз бу чәтин күнләрдә кимнәсә көмәјә мејјәти јох. Бу көрпүләр партладылыр, јоллар дағыдылыр, күнаһсыз адамлар өзаб-әзиҗәт чәкир вә мәһв олурлар. Лакин хәлгымызын күчү вә јаваәнәти, сөмимијјәти вә јүмуми дәрдә шәрик чыхмаг бачарығы түкәнмәдир. Көрпү бәрпа едилмәлидир! Фүзули рајонунун сакинләри јекдилликлә мәһз бәләдә көмәкдир. Партладылмыш көрпүдә һәдәлик кәдиҗ-наҳаҗ башланмаса да, јүзләрлә фәһлә вә мүтәхәссис, иншаатчы вә колхозчу, партија вә совет ишчиси рәһәтлиг билмәдән, кечә вә күндүз, прожекторларын ишығы алтында көнә көрпүнү — һәлә 40-ны илләрдә салынмыш вә јаллыг пиҗадалар, бир дә арабалар үчүн јарарлы олан бу бахымсыз көрпүнү бәрпа етмишләр. Көрпү бир нечә күнә симасыны дәјишмиш вә инди истифадәјә там һазырдыр. Бундан әлавә бәрпа едилмиш көрпү 60 тонадәк јүк давам көтүрә биләр вә бу көрпүдән һәлә 2,5 километрлик тәзә јол да чәкилмишдир. Фүзулидән Агдама кедән јол ачылмышдыр.

Бунунла сәһәтә битирмәк оларды. Лакин августын 22-дә сәһәр даһа бир һәјәчанлы хәбәр алынмышдыр: Агдам — Мартуни јолундакы көрпү партладылмышдыр. Бә террочуларын дағытдығы көрпүләри нә вахтадәк тикиб бәрпа едәчәјик? Бәр һалда ки, көрпүләр дағыдылыр, демәк хејрлиҗә дејилдир. (Азәринформ).

«НИЗАМИ ВӘ КУРЧУ ӘДӘБИЈЈАТЫ»

Филолокија елмләри доктору Дилбәр Әлијеванын «Низами вә курчу әдәбијјаты» монографијасы бәјәр Азәрбајчан шаирі Низами Кәнчәвинин әсәрләр бөјү Курчустанда әдәби просесле чох чәһәтләри әлаләләрини һәср едумушдур. Азәрбајчан ССР Елмләр Акademијасынын Низами адына Әдәбијјат Институтунда һазырланмыш вә «Елм» нәшријјаты тәрәфиндән бурахылмышы бу фундаментал әсәр дүнја поезијасы көрүнүшүнә 850 иллик јубилејі мүнасибәтинә бурахылмыш нәшрләрин бүтөв бир китабханасына зәнкинләндирмишдир.

Китаб филолокија елмләри доктору Р. Әлијевин редактәси илә бурахылмышдыр. (Азәринформ).

АЗӘРБАЈЧАН ССР ПРОКУРОРЛУҒУНДАН

Августун 21-дә «Известија» гәзетинә «Вәзиҗјәт кәскинләшмишдир» сәрләвәсі алтында С. Баблумјанын Јеревандан вердиҗи мә'лумат дәрч едилмишдир. Бурада ајдын едилир ки, августун 19—20-дә Азәрбајчан ССР Газах рајонунун бир сыра кәндләринин динч сакинләринә гаршы силаһлы һүчума (бу һүчумун «нәтичәсиндә» өләнләр вә јаралананлар вардыр) күјә «Ермәнистанын Нојемберјан рајонунун Воскенар кәнди јахынлығында ермәниләрин кәшфи тутулмасы» сәбәб олмушдур.

Лакин бу, һәгигәтә үјғун дејилдир вә өлкә ичәрисиндә јалан мә'лумат верилмишдир.

Истинтаг мүәјјән етмишдир ки, августун 16-да Јереван шәһәринин сакини Сеј вә Јаһјанын Јеркәрдәки Мартин адлы бир вәтәндашда бирлијә өградыгларыны, һемчә силаһларын олмасын «ВАЗ-2105» маркалы автомашында Газах рајонунун Баганис Ајрым кәндиндән кечәрәк комендант постуна јахынлашмыш вә милис ишчиләрини автомат силаһдан вә «Макаров» системли тапанчадан атәш ачмышлар.

Чавад атешләриндән сонра Севјан автомашынды јандырмышы, Мартин исә өлүндә автомат машындан чыхмышдыр. Лакин о, јахынлашмагда олан милис ишчиләрини көрәрәк, автоматы машына тулламыш, өзү исә гаршыдан колун, узорунда Ермәнистан ССР-ин нөмрә нишанлары олан «Икарус» маркалы автобуса минмиш вә аралан чыхмышдыр.

Һ. Т. Севјан тутулуб Газах Рајон Дахили Ишләр Шө'бәсинә көтүрилмишдир.

«ВАЗ-2105» маркалы автомашын нәәрдән кечиләрәк бурадан АК-74 маркалы автомат, «Макаров» системли тапанча, 3 гумбара, 324 әдәд автомат патроны, «Макаров» тапанчасы үчүн 6 патрон вә 7 әдәд автомат дарағы тапылмышдыр.

Бу факт үәрә истинтаг давам едир.

Республика Прокурорлуғу бу бәрәдә «Известија» гәзетинин редексијасына тәхсиб көндәрмишдир. ССР Иттифаг Прокурорлуғуна мә'лумат верилмишдир.

Азәрбајчан ССР Дахили Ишләр Назирлијиндән

Августун 22-дә сәһәр јахын Газах рајонунда вәзиҗјәт бир гәдәр сабитләшмишдир. ССР Дахили Ишләр Назирлији дахили гошунларынын, Азәрбајчан ССР Дахили Ишләр Назирлији бөлмәләринин вә Совет Ордусунун чаваб тәдбирләри көмәклијиндә әмәлијјатлар көмәк көстәрмишдир. Бу тәдбирләр Ермәнистанын Нојемберјан рајонунда 5 ракет вә топ гуруғусу илә етмәјә имкан вермишдир. Мә'лум олдуғу кими, Азәрбајчанын сәрһәдинә кәндләри һәмин рајондан интенсив атәш тутулмушдур. Күн әрзиндә ермәни екстремистләрин атешләри вә фитнәкарлығы гәдәр алынмамышдыр.

ССРИ Дахили Ишләр Назирлији дахили гошунларынын команданы Ј. В. Шатанин вә орду бирләшмәси команданы В. С. Соколов мүнасиб зонасында јерләшдирилмиш һәрби дәстәләрә вә милис дәстәләринә рәһбәрлик етмәјә кәлмишлир.

Азәрбајчан ССР Газах рајону вә Ермәнистан ССР Ичевани, Нојемберјан рајонларынын рәһбәрләри көрүшмүшлүр. Көрүшдә һәр ики республиканын дахили ишләр назирләринин мүавинләри Р. Х. Мәммәдов вә Г. Г. Григорјан иштирак етмишләр. Јенә силаһлы тоғушмалара јол вермәмәк үчүн бирләә тәдбирләр һазырланмышдыр.

Бу факт үәрә истинтаг давам едир.

Республика Прокурорлуғу бу бәрәдә «Известија» гәзетинин редексијасына тәхсиб көндәрмишдир. ССР Иттифаг Прокурорлуғуна мә'лумат верилмишдир.

Гулдурларын габағыны ким алачаг?

Г А З А Х, 22 август (Азәринформун хүсуси мухбири В. Шулман). Азәрбајчанла Ермәнистанын сәрһәдиндә јени көрпәнин очарларында бири дәрә олунмушдур. ССРИ Дахили Ишләр Назирлији дахили гошунларынын вә Азәрбајчан ССР Дахили Ишләр Назирлијинин бөлмәләри Ермәнистанын өрәнсиндәки бир нечә ири атәш нөгтәсини дәрә етмишләр; орада долудәјмәләр топлајыб, рәнгли гурулар, гумбараталар вә мөнәатәнлар гурулмушду.

ССРИ Дахили Ишләр Назирлији һәрби әмәлијјат групунун гәрарғаһында Азәринформу мүхбирини демишләр ки, сон үч күн өрзиндә јараллар бир нөгтәләрдән Газах рајонунун динч кәндләрә сарраст аташ ачыр дејләр. Јүз јахын ев дағыдылмышдыр, јерли өмләк вә һәрби гуллуғчулар арасында өләнләр вә јаралананлар вардыр. Һәрби әмәлијјат апарылдығдан сонра гәнунсуз дәстәләр Азәрбајчандан Ермәнистана говулмушлар.

ССРИ Дахили Ишләр Назирлијинин сәрһәдләр үзрә гәрарғаһында Азәринформу мүхбирини демишләр ки, сон үч күн өрзиндә јараллар бир нөгтәләрдән Газах рајонунун динч кәндләрә сарраст аташ ачыр дејләр. Јүз јахын ев дағыдылмышдыр, јерли өмләк вә һәрби гуллуғчулар арасында өләнләр вә јаралананлар вардыр. Һәрби әмәлијјат апарылдығдан сонра гәнунсуз дәстәләр Азәрбајчандан Ермәнистана говулмушлар.

Бәс һүчума мө'руз галмыш Сабир адына сөвхозун кәндләринин үч миндән чох сакинләри — аташ заманы тәсадүфән саг галан, бу дәһшәтли үч күн өрзиндә өз дөгма торпағында өзлиндә гачынларә чеврилән гочаларда, гадынларда, ушаглара үмүд вә инамы кim гајтарачаг?

Ашағы Әскипара кәндинин сакини Сәһиб Нәсибовун ејни ревитин мәрмиҗи бирбаша әдәф олмуш вә өз гала тамамилә дағылмышдыр. Сәһиб һиндәтләр дејир:

— Дејин көрәк, мәним тәгсиримә нәдир? Газах рајон мәишәт хидмәти комбинатынын фотографјамы. Мөкәм мән бир кимсәјә пислик етмишәм, кимсә е'тәдәлмишәм? Бәс гоншуларым — һәмкәндлиләрим Дүнјамалы Зејналовун, Оруч Мәммәдовун тәгсири